

ВЕЛИКА СРБИЈА

LA GRANDE SERBIE

БРОЈ 10 сент.

Уређује ОДБОР

БРОЈ 10 сент.

ОДЛУЧНА ПАРТИЈА

— Европски рат улази у последњу фазу —

Немачка одлука о вођењу крајње и безобзирне сумаренске акције изазвала је огромно огорчење код свих неутралних држава. Неутрална штампа окарактерисала је овај нови немачки акт као врхунац варварства и дивљаштва. Прве последице новог стања ствари почеле су се већ јављати. Влада Сједињених Држава прекинула је дипломатске односе са берлинском владом. Шпанска је влада упутила енергичан протест у Берлин. Остале неутралне владе готове су да то исто учине. Чак је и папа преко својих нунција у Бечу и Берлину протествовао против овог новог и беспримерног варварства. Узбуђење у неутралним земљама неизмерно је, и може се са пуно разлога очекивати, да ће остале неутралне владе следовати примеру председника Вилсона.

Холандски листови констатовали су, на основи директних обавештења из Немачке, да је берлинска влада донела своју демонску одлуку услед страшног економског стања у земљи и све црних перспектива у погледу свршетка рата. По њима је кајзер решен да одигра последњу, одлучну партију. Немачка запада све дубље у једну безизлазну ситуацију, и њен војнички слом постаје све већа и ближа стварност. Да би

скинуо са себе огромну одговорност за огромне ратне недаће, за милионе улудо уништених живота, за милијарде прођерданог новца кајзер ставља све на коцку и подиже цео свет, васколико човечанство против себе и свога народа. Свестан немоћи својих трупа пред челичним бедемом Савезничких армија, спремних да се са силним и необузданим полетом као бујица баце на непријатеља човечанских слобода и права, кајзер одлучује да превазиђе све своје досадашње дивљаштво, прокламујући сумаренску блокаду, која неће штетити ни неутралне, па чак ни болничке бродове. То је последњи адут, који кајзер уноси у борбу и посредством којег се нада, да евентуално избегне неминовну катастрофу или бар да је колико толико ублажи. Он се нада, да свет застраши својим фаволским претњама, и да изазове код неутралаца мобилизацију свих напора у корист мира.

Нови трик немачке владе већ је промашио циљ. Он није покренуо неутралне народе на кораке у корист мира, већ их је подигао све сложне и једнодушне, да устану против Немачке, ако је потребно и са мачем у руци. Америка је већ дала свој одговор на немачка застрашивања. По прекиду односа прешло се већ

у акцију. Немачке бродове, који су се затекли у америчким пристаништима, почео је већ конфисковати амерички адмиралитет. Берлинска влада упала је у веома опасну игру, те се више натраг не може.

Рат улази несумњиво у своју последњу фазу. Г. Лојд Џорџ имао је пуно права, када је прекјуче на скупу у Карнарвону изрекао знамените речи: »Ми ћемо имати мир у 1917. години.« Речи британског премијера одјекнуће силно широм целог човечанства, које благодети мира изгледа са најсилнијом жудњом. Под тешким теретом несносног економског стања и без изгледа на макакве војне резултате, немачка влада је донела одлуку, да против себе изазове цео свет и да рат уведе у одсудну фазу.

Догађаји почињу узимати веома нагао темпо. Против Немачке организују се нове снаге, досад очуване и неупотребљене у борби. Неутрални се дижу против тиранина цивилизације. Савезници су већ увелико спремни, да зададу одлучни смртни ударац. Зима одмиче и погодне временске прилике за широку и одсудну акцију приближују се. И док снага наших непријатеља и њихова морална отпорна моћ све ниже падају, Савезници достижу кулминацију својих напора и своје одлучности, да једним капиталним ударцем крунишу сјајним триум-

фом своје велике жртве. Нема више сумње, рат се примиче своме крају. Моменат велике Савезничке акције предстоји у блиској будућности и он ће свету повратити опет пређашња права и слободу, које је покушао да угрози и за навек подјарми »модерни Хунк«. Творац британске сувоземне снаге, неумрли лорд Киченер погодио је, изгледа, кад је у августу 1914. год. рекао, да ће рат трајати три године.

ПРОТИВ НЕМАЧКЕ

Неутрални народи дижу се противу Немачке

Мадрид, 24. јан.

У целој Шпанији влада огромно огорчење против Немачке. Шпански листови траже да влада предузме енергичне мере противу модерних пирата. »Емпарсиад« јавља, да ће се одговор шпанске владе објавити данас. Шпанија у потпуности протестује против мера предузетих од централних држава и што заснива своје намере на факту, који забрањују међународни уговори не допуштајући торпедовање неутралних лађа.

Париз, 24. јан.

Сањаје се, да су између Шпаније и Немачке односи веома затегнути. Пристаниште Валенсе затворено је за пловадбу. Све шпанске лађе, које се налазе у неутралним пристаништима добиле су наређење да тамо остану до даље заповести. Онима пак, које су се затекле на мору наређено је, да се склопе у најближа пристаништа.

Приликом отварања парламента, г. Романос је изјавио: »Живот шпанског народа не сме се

ПРЕТИЛАТА ИЗГОСИ :
Месечно 3 франка, тромесечно 9 франка,
годишње 36 франка

ЦЕНА ОГЛАСИМА :

Сваки оглас 0.20 франк од петог реда, већи огласи по погодби. Новац се полаже држави и њеним оврима и дипломатским институцијама.

ЛИСТ ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН ПО ПОДНЕ

Пошту сласти преко Краљ. Срп. Генерал. Консулата у Солуну.

РУКОПИСИ СЕ НЕ ВРАЂАЈУ

Стан редакције Коломбо улица бр. 33 Salonique

Поједини бројеви се могу добити у Солуну код агенције »Друштва криво штампане« улица Булгаровој бр. 5, близу главне поште.

делити и неће то ни бити. Влада још не може објавити мере, које ће предузети против немачке блокаде. Сматра се, да је прекид односа између Шпаније и Немачке неизбежан.

Копенхаген, 24. јан.

Три скандинавске краљевине отпочеле су преговоре односно идентичног држања у вези са блокадом. Савез поморских друштава дао је пуно слободу свима члановима за настављање пловадбе на њихов ризик.

Париз, 24. јануара.

Јављају из Штокхолма, да су скандинавске владе предале представницима централних сила једну заједничку ноту, у којој протестују против немачких претњи.

Рио де Жанеиро, 24. јан.

Бразилијанска штампа напада Немачку због претњи сумаренске блокадом. »Импарсиала Бразилиен« пише: »Ми признајемо, да Сједињене Државе имају чак дужност, да организују енергичну акцију за одбрану права народа.«

ДРЖАЊЕ ЈАПАНА

— Изјаве јапанског мин. спољ. послова —

Токио, 24. јануара.

У говору, који је 21. јануара држао на једној свечаности јапански мин. спољ. послова г. Мотомо, изразио је убеђење, да ће свет одати заслужено признање услугама учињеним од стране Јапана човечанству објавом рата Немачкој и прилажењем декларација Лондонској од 5. септем. 1914. године.

»За наше специјалне интересе, рекао је министар, као и за интересе целог човечанства, неопходно је потребно, да Споразум победи. Јапан је у почетку

ФЕЛТОН

Мил. Јов. Аврамовић

ТРУБАЧ НАСТАС

(Сличица из садањег рата)

Разбијени Бугари на koti 1212 без обзира, бежали су остављајући масу лешева и рањеника.

Наш батаљон је био тог дана одређен у »Гонети Одред«. Развијен у стрелачке стројеве са својим командантом на челу, батаљон је одушевљено, пун осећањем наде, прожет осветом, гонито непријатеља до самог мрака када је добио наређење да застане.

Сутра дан батаљон је добио хитно наређење да се врати на траг, пошто је добио смену, — на место, одређено, да се неки дан одмори и пуковску славу прослави. Место је било угодно за

одмор и војници ноћу поред ватре одушевљено причали су, и сваки на свој начин третирали су успех у прошлом судару са непријатељем.

Поред батаљоног штаба направљена велика ватра. Око ње седе ордонанси, батаљонски бата Гаја и трубач Настас, који је био у чину под-наредник и како је себе са поносом називао »Штаб трубач«. Водила се нека жива и оштра дебата. Говорило се о разбијеном непријатељу и његовом незапамћеном страдању. Нарочито је жучно и усхићено говорио Настас трубач.

Он мора страдати, његово је

свршено, говорио је Настас, са нарочитим темпом усхићености. Данас сам, бре, излазио горе и са двогледом посматрао како наша артиљерија гађа и где њена арна падају. Ово је изговорио са нарочитим нагласком, јер је уобличио, да он међу својима важи као најбољи осматрач на двогледу и компетентан за такве ствари.

Веља ордонанс, који је до тада ћутао слушао је Настаса и срчкао чај. Ово разматање, како га он назвао, учини му се и сувише хвалисаво, а иначе је био љут на Настаса.

Што се, бре Настасе, хвалиш код овим нашим друштвом кад те ми добро познајемо, почео је Веља вишим стилем, нарочито пуцајући на шести падеж; волео је да имитира »интелегантног« човека, како он рече, трпајући

речи без смисла. Ти ни ту твоју трубу ниси очистио од како си је примио, само узмеш двоглед и посматраш а и сам не знаш шта, продужи жучно да напада Веља... Борба и ти то је далеко, ти си само видео из позадине како се бори и званично погледа своје другове, рачунајући да је нешто силно изговорио.

Настас трубач љут, увређеним поносом, примајући ову клевету Вељину, скочи... Ти си ми па неки борац, носиш пушку а ниси још метак изабацио; само погледај како је сва похрћала, — виче Настас у љутини и сав се тресе. У тој љутини и нервози дохвати за ципелу Жевка ордонанса, који је до њега седео мислећи да је всечено дрво па да га стави на ватру.

Поче свађа и препирка и ор-

дованси се подели у два табора. Миле и Живко бране Вељу, — Гаја бата и Стевић Настаса и кој зна докле би се још препирали да их не умри ађутант команданта батаљона, кога је та препирка нервирали, а коју је из шатора слушао.

Сутра дан сви ћуте. На једном крају седи Настас и свом снагом трља и чисти трубу и ко би знао какве му се мисли врату по памети... Веља пак на другу страну чисти пушку и дубоко нешто у души крије, то му се по изразу лица могло видети.

То ћутање прекиде Веља ордонанс пребацујући као неком у иронији и опет у вишем стилу: »Бре, много ли ће се Бугари уплаше кад неко засвири у трубом. Зато ли се труба риба ли, риба...«

био принуђен да ограничи своју војну ситуацију. Али ми чинимо све своје напоре да допривесемо крајњој победи. Ми смо приšli економској конференцији у Паризу, одговору Савезника на ноте председника Вилсона и Немачке и неопходним условима будућег мира. Потпуни споразум постоји између нас и Савезника односно будуће управе освојених немачких колонија. Рат је доказао неспорну потребу нашег савеза са Великом Британијом и недавног споразума са Русијом.

„Односи између Јапана и Савезничких држава врло су срдачни и сви одају признање огромним услугама учињеним од јапанске трговачке флоте. Области, који су постојали у нашим односима са америчким народом растурени су благодарни напоменама обеју влада.“

Г. Матон рекао је најзад, да је напротив у Кини атмосфера мало тешка. Али, то стање ствари мора нестати, јер Јапан жели да одржава пријатељске односе са Кином.

Немачка није мислила на мир

Коментари једног швајцарског листа

Женева, 24. јануара

„Трибин де Женев“ коментаришући нову немачку ноту каже: „Ми смо имали право рећи да немачка тражећи мир, крила је нешто паклено. Намере Немачке пред моралном обавезом да изложи своје циљеве рата била је објашњива.“

Што су централне државе оклевали тако дуго да назначе своје ратне циљеве то је због тога што су неспособне да замисле један мир заснован на правди и праву.

Да ја Немачка мислила да се инспирише човечанским принципима уместо да упуте тако перфидну ноту застрававајући неутралне државе, требала је да покуша да предложи мир заснован на принципима који су слични онима који су Савезници изабрали.

Не! Немачка никада није хтела мир, него је хтела да сакрије свој накосни пројекат који је достојан само Варвара.“

„Велика Србија“ прима огласе по умереној цени.

Настас осети да се то неговој коже тиче и жучним осмејком добаца: „За тој ће да видимо, туј смо, и да ли ће неко да избаца метак из пушку, коју сада риба као циганка стару тепсију пред „Васулицу“, и тој ће да видимо; као да је Настас хтео неку тајну са овим да открије.“

Пребацивање се на свом сврши, али се видело, да су се на нешто решили и да један другом згодном приликом покаже шта ко вреди.

После два дана наређен је по њу хитно покрет и цео се пук крену па и наш батаљон Није се тачно знало где се иде али се сутра око 9 часова стиже на одређено место. Наш батаљон добија задатак да смени један батаљон.

Још исте наступајуће ноћи батаљон се полвуче положају

АМЕРИКА ПРОТИВ НЕМАЧКЕ

— Рат је неизбежан —

Лондон, 24. јануара

Њујоршки кореспондент „Тајмса“ телеграфише: Ма колико да је јавно мишљење било припремљено у погледу на брзо развијање догађаја, тако нагла и изненадна вест о прекиду дипломатских односа изазвала је страшну сензацију. Готово истовремено, када је вест избила, огромна маса света окупала се пред редакцијама великих листова. Свет је обасио грдњама Бернсдорфа и кајзера, док је Вилсону чинило бурне овацаје. Општи утисак је, да је рат сигуран. Председник, уверен у поверење народа готов је, да предузме најодсушније кораке.

Сва америчка штампа примила је са највећом радошћу прекид односа са Немачком. Амерички листови траже, да се Немачкој без одлагања објави рат.

Њујорк, 24. јануара

Грозничава активност влада у амбасадама држава Четворног Савеза. Више аташеа спремили су већ свој пртљаг.

Чим је вест о прекиду односа избила, све банке и сви финансијски заводи истакли су америчку заставу. Огромно забуђење овладао је у вароши. Граф Бернсдорф повикао је чувши за корак председников: „Радознао сам да знам, како ћу се вратити у Немачку.“

Рим, 24. јануара

Званични телеграми из Вашингтона јављају, да је прекид односа између Немачке и Сједињених Држава званично објављен. Званични кругови Вашингтона сматрају објаву рата за неминуу. Америчка влада наредила је општу мобилизацију флоте. Манастир морине наредио је флоти, да се снабде угљем и буде спремна на сваку евентуалност. Улазак лађа у америчка пристаништа забрањен је после 8 часова увече.

Према депешама из Њујорка, све немачке лађе, склоњене у америчка пристаништа од почетка европског рата, реквириране су. Њихов број цени се на 425, рачунајући ту и неколико помоћних крстарица, које су се склониле по разним америчким пристаништима Атлантског Океана.

Вашингтон, 24. јануара.

Све америчке фабрике за израду ратног материјала чувају нарочити војни одреди. Гарнизон Панамског Канала појачан је. Поднет је предлог парламенту за војни кредит од 500 милиона франака.

Судска комисија сената предузела је изванредне мере да спречи све завере, које би могле избити услед прекида односа.

Објављени су званични амерички коминике односно торпедовања „Хустанвје“. Изгледа, да ће председник Вилсон држати у идућу недељу говор на конгресу.

Вашингтон, 24. јануара

Шеф странке, сенатор Лојд и остали шефови странака по нудили су своју помоћ председнику Вилсону.

Објављује се званично, да су дате инструкције амбасадору Сједињених Држава у Берлину г. Жерару, да тражи неодложно пуштање свих америчких лађа узхваћених од немачких бродова.

Америчка држава Неураска повудила је своју помоћ председнику Вилсону.

Вашингтон, 24. јануара
(званично)

Односи Сједињених Држава са Немачком и Аустријом прекинута су. Председник Вилсон објавио је јуче своје држање конгресу.

Амбасадори Жерар и Пенфилд у Берлину и Бечу опозвати су.

Граф Бернсдорф и граф Тарновски, представници Немачке и Аустрије добили су путне исправе.

Јавно америчко мишљење одобрава корак Вилсона и нада се, да ће сви неутрални следовати примеру Сједињених Држава.

уз струм страну усвојену великом групом стена, и изврши смену.

Сутра дан наређен је напад. Прво има да се изврши артиљеријска припрема и онда пешачки напад. Командант батаљона изда потребна наређења командирима чета с препоруком да напад мора по сваку цену показати успеха и вис мора још да нас бити у нашим рукама.

Артиљерија наша поче своју страшну песму снагом и пакленом ватром. Изгледа да се сва срдба неба сручила на овај вис. Комађе вредог гвожђа и стена помешано са земљом летело је у вис и сљан се прах диче. Војници склоњени у своје заклопне степнувши пушке уз себе, сваки по једну бомбу у руди чекаше са нестрпљивом наредбом за напад.

Настас трубац и Веља орловано нема их. Веља однео једно наређење командиру невојничке чете, нема га још да се врати а Настаса нестало — не зна се где је.

Дође час за напад... Прва талас стрелачког строја задрита, пала је наредба водника — напред! — Од једном у средини левог крила првог стрелачког строја кроз ону паклену грмавину, разлеже се звучно, силно, одважно, знак трубе „Напред!“ — Артиљеријска ватра се мало утиша, само по која тешка туче позадињу непријатељских ровова. — Знак трубе се разлеже и даље, одјекује кроз урвану Црне Реве, изгледаше као вечерње звоно, које позиваше на скромну молитву пред олтиром отаџбине И тај знак се одједном тако силно појави да од ње

Из Вашингтона телеграфишу, да је министарство морине наредило, да сви чиновници морине морају бити Американци. На свима станицама страже су утростручене.

Из Вашингтона су телеграфисане инструкције америчким амбасадорима и представницима у Савезничким земљама, да обуставе заштиту интереса немачких поданика. Јављају да је г. Жерар већ напустио Берлин и отпутовао за Сједињене Државе.

СА РАТНИХ ФРОНТОВА

Француски коминике

Париз, 24. јан.

Јужно од Соме одбијен је један немачки покушај напада у правцу крајем лађа на француске ровове у пределу Барлеа. Немци су претрпели оветне губитке и оставили су заробљеника у рукама Француза.

Авијатика. У ноћи између 20 и 21 и између 22 и 23 јануара француске ескадриле бомбардоваде су авијатички логор Колмар (у Алзасу), војне фабрике код Ромбаха, железничке станице Шови, Хам и Анкли. Константован је пожар зграда ове последње станице.

Париз, 24. јануара.

Француске су трупе извршиле препад на ровове и успеле да заробе 16 војника и један митраљез код Рајхоксерткофа.

Билески коминике

Лондон, 24. јан.

Наше су трупе одбиле на фронту Соме три непријатељска напада и заробиле неколико војника. Ми смо извршили претпрошле ноћи неколико локалних операција северозападно од Геденкура које су врло добро успеле. Заузели смо 500 метара непријатељских ровова и заробили 70 војника од којих 2 официра и један митраљез. Наше су трупе продриле три пута у непријатељске линије у близини Бушовена, Пви и Грандкура. У току последњих 24 часа непријатељ је извршио четири узалудна противнапада на наше нове положаје источно од Бокура. У току наших напада заробили смо 38 војника од којих 1 официр.

У току јучерашњих ваздушних борба оборени су три немачка веројатно а шест других оштећених апарата приморани су бити да се спусте на земљу. Један наш апарат фаја.

Месопотамија. — Источно од

Лондон, 24. јануара.

реке Хеја и Тигра наше су трупе заузеле три непријатељске заступне линије ровова на фронту од 650 јарди а у дубини од 400 јарди. Наши су одредили утврдили два нова положаја и поред четири противнапада. У овим операцијама непријатељски су губитци озбиљни. Ми смо уништили турске понтоне на реци Хеја према Кут Ел Амари.

Италијански коминике

Рим, 24. јануара.

Артиљеријска активност на црном фронту. На платоу Торен наше су батерије разјуриле неколико непријатељских одреда. Код Деманов постоје јавне артиљеријске акције непријатељ је покушао да заврши напад на наше положаје на брду Навагаста али је био одмах одбијен. На фронту Јулијанових Алп непријатељ је бомбардовао наше линије на Крјасу. Наше су батерије енергично одговарале и проузроковале пожар северно од Дуино.

Румунски коминике

Јаш, 24. јануара

На западној граници Молдавије слаби руски одреди одбили су у долини Довстане непријатељски противнапад ради повраћања изгубљених положаја. На Сербској језеру артиљерија бомбардовала непријатељске ровове и радове области Батте—Рајез—Бираја. Буатувуд, Котулонг где је разјурена једна непријатељска чета. Непријатељска је артиљерија тукла наше положаје код Каколасе На фронту од Дунава и Црног Мора мирно.

Пирати на делу

Лондон, 24. јануара

„Лојд“ објављује торпедовање норвешких лађа „Имер“ од 1113 тона, „Пајони“ од 3283 тона и реморкера „Сент Дипло“

Моменат је био таква да се то речима не може искључити него само видети и осећати.

Настас трубац, склоњен једне стене одмах са првог стрелачким стројем управо тај трубни глас и као светло наређење уз помоћ Оног одоког пала је наредба „Напред!“. Тај глас Настаса трубаца, који је са првим стрелачким стројем пошао напред, првен у лицу напетим жилама на врату, као да је неком невидљивом сигналом све напред.

За првим стројем ишао је други и трећи. Одједном одјекну прасак бомби кроз који се разлеже оно српски силно — Ура! и први стрелачки строј изби главни вис и уђе у непријатељске ровове, које је он напуштајући напустио и дао се!

та и непријатељ у својим рововима задрхта. Знак у свеном дејству као знак Духа Светога на врштење Св. Јована, прокуја кроз узнемирене и узбуњене таласе атмосфере и дубоко задре у душу... Задрхташе срца, пушке и бомбе се јаче отегаше и први стрелачки строј усправљен одважно и силним валетом крену напред... Дејство је било тако силно и јавно, покрет таласа тако одушевљен, да је морало покренути и раздрагати душу једног младог, симпатичног Француза, који је био као добровољац код једне француске рововске батерије на том положају. Са извањеним револвером у руци, занет одушевљењем јурно је са стрелачким стројем напред, и ништа мање није осећао од својих другова Срба....

ПРЕКИД ОДНОСА

— Коментари штампе —

Вашингтон, 24. јануара

Јавно америчко мишљење сматрало је објаву немачке блокаде као најважнији ратни догађај. Уперена битно против америчке трговине, ова блокада је најбештељивији акт, који је икад покушала нека зараћена држава. Председник Вилсон дао је потребан одговор.

»Њујорк Тајмс« пише: »Председник Вилсон дао је најбољи одговор на немачку бештељивост. Он је предао путне исправе графу Бернсдорфу. Он је сада решен, да изведе свој програм заснован на интересима народа. Берлинска влада неће више бити у заблуди односно политике Сједињених Држава. Ако је ово рат против Немачке, нека буде! Сви наши напори били су узалудни. Никакав мир не може се купити националним унижењем. То ће увидети берлинска влада.«

»Њујорк Хералд« вели: »Берлинска влада веровала је, да би могла принудити председника Вилсона да попусти на сраман начин. Берлин се преварво.«

»Њујорк Трибуна«, »Њујорк Тајмс«, »Пост« (Вашингтон) и »Сун« (Балтимор) траже кате горички, да америчка влада објави рат централним државама. Опште је веровање, да по прекиду дипломатских односа нема више могућности за споразум између вашингтонске и берлинске владе.

Париз, 24. јануара.

Сви листови доносе опширне коментаре о прекиду односа између Сједињених Држава и Немачке.

»Тан« пише: »Свет је дошао на један од оних преокрета историје, где се карактер целе једне расе модификује, где се ствара судбина за дуго време. Ми смо у једном свечаном часу, у мржња одлучној минути. Сви су свесни тога. Савезници су одлучно избрали свој пут. На неутралним је, да изабери свој. Сједињене Државе им показују пут.«

»Журнал де Деба« пише: »Сједињене Државе доносе ствари Споразума помоћ велике моралне снаге и с тим ми поздрављамо одлуку председника Вилсона.«

»Либерт« вели: »У лудилу очајања немачка влада је огласила рат неутралним. Председник Сједињених Држава дао је једини

достојан одговор. Он је послушао само своју дужност. Он је знао да су све очи уперене к њему и да ће његов гест осоко

лити друге, који се, слабији, још колебају. Ове околности дају његовом акту неоспорну величину. Он свети човечанство.

ДНЕВНЕ ВЕСТИ

Отпутовали ђаци.

Јуче је отпутовало за Француску ради продужења школовања 169 ђака, међу којима има 120 ученика битолске гимназије, од којих су 60 девојчица. Битолске ученике за време њиховог тридневного бављења у Солуну снабдео је храном и постелним стваријма представник енгл. крста г. Фиц Патрик, а сиромашнима су дали одело представници „Српског Потпорног Фонда“ у Енглеској.

Грчка нота.

Рајтерова агенција јавља да је грчка влада упутила савезницима ноту у којој је изложила детаље извршења свију захтева, извршења које се наставља нормално. У ноти је тражено да се бар местимички дигне блокада.

Г. Гвијен, француски посланик дозволио је агенцији Радио да публикује следећу изјаву:

»Немогуће је одредити дан ка да ће се дићи блокада. Ово питање зависи од рапорта војних савезничких мисија који се односе на пренос трупа.

Држање Бразилије.

Телеграм из Рио де Жанеирл јавља да је бразилијанска влада мишљења да напусти своје непристрасно посматрачко гледиште према конфликту који одваја свет. Протестација Бразилије предата је немачкој влади 21. јануара преко министра спољних послова. До сада најје објављен сличан корак какве друге неутралне државе.

Говор председника Рајхстага.

Из Цириха јављају: да је председник Рајхстага дао банкет у част председницима парламента Централних Сила.

Кемпф је подсетио у здравници коју је изговорио при завршетку банкета, на писмо које је кајзер упутио 31. октобра 1916. године Бетману Холзегу и у коме је Вилем II говорио о питању мира. Кемпф је додао: »Наши су непријатељи одбили руку коју смо пружили. Неутрални су извештени да њихове лађе не могу циркулисати у зони која је опасна

за нас. Ми ћемо знати приморати Споразум да тражи мир.

Савезници желе да униште Немачку, распарчају Аустро-Угарску, да се освете Бугарској и одузму од Турске неке најбоље провинције, али смо се ми одлучили да бранимо нашу независност. Наша је војна ситуација изванредна«.

Нов лекар за избеглице.

Др. Панајот Ефимовић Манаси, лекар среза радовишког, решењем Господана Министра Унутраш. Дела одређен је за лекара наших избеглица у Солуну. Г. Панајот примаће избеглице ради прегледа сваког дана од 9—12 сати пре подне у избегличком логору, од 3—6 по подне у свом стану, улица „Касандро“ бр. 151.

Позивају се.

Да се јаве финансијској делегацији: Милан Дмитријевић свештеник, Костадин Јовановић учитељ Ђерман Русаћ учитељ, Милосав Блажевић учитељ, Љубомир Златановић писар тиквешког окр. суда и Боривој Ранковић писар прилепског окр. суда.

ВАЖНЕ ВЕСТИ

Париз. — Овдашња амбасадор Сједињених Држава г. Шарп доставио је јуче у 4 часа по подне г. Бријану прекид односа између Сједињених Држава и Немачке. Разговор је трајао пола часа.

Филаделфија. — Велика количина робе одређена за немачки сумарен »Дојчланд« заплењена је одмах по прекиду односа.

Мадрид. — Шпанске лађе »Нуова Монтана« и »Бултрон« потопљене су.

Париз. — Француска и енглеска поморска осигуравајућа друштва одлучила су да не поседавају осигуравања за ратни ризик.

Лондон. — Г. Жерар, амбасадор амерички у Берлину напустио је јуче Берлин.

Париз. — Г. Шарп је добио наредбу, да не заступа више интересе немачких поданика и заробљеника.

Мадрид. — Посланик Алварез тражио је, да се на кортесу претреса питање немачке блокаде. Изгледа, да ће влада усвојити захтев.

Лондон. — Из Штокхолма јављају да ће министар спољних послова издати данас тајном комитету Рикстага изјаве о спољној политици.

ПОСЛЕДЊЕ ВЕСТИ

Са нашег фронта

— Српски ваздушни транспорт — Солун, 24. јануара 23. јануара ништа важно. Велика активност обостране авијације; један непријатељски аероплан после борбе са једним нашим авијатичарем, пао је у непријатељске линије југо-источно од Прилепа.

Холандске мере

Париз, 24. јануара. Из Амстердама јављају, да је јуче објављен краљевски указ, којим се забрањује строго одлазак у иностранство.

Једна изјава

Париз, 24. јануара. Директор филијале Трансатланског шпанског друштва изјавио је да ће његове лађе и паље циркулисати и поред немачких застрашавања. »Ако се изврши ма какав пиратски акт против наших лађа, наша ће влада морати да определи своје држање. У међувремену, моја ће агенција у Паризу наставити да прима путнике за Сједињене Државе«.

Узапћивање немачких лађа

Њујорк, 24. јануара. Узапћавање свих немачких лађа, интернираних у америчким пристаништима од почетка рата, почело је јуче. (Рад.).

Немачки страх

Амстердам, 24. јануара. Г. Персене у »Берлинер Тагеблату« узнемирен је услед изјава енглеског министра морине г. Карсона, да је Енглеска већ предвидела све мере против немачке сумаренске акције. (Радио).

Немачка забрана

Амстердам, 24. јан. Немачка влада забранила је прелаз свима листовима преко границе, јер су објавили запремишљеност народа услед преки

да односа са Сједињеним Државама и изражали страх, да томе примеру не следују остали неутрални народи. (Радио).

Американци за рат

Њујорк, 24. јануара Чувени проналазач г. Едисон је изјавио: »Онога дана, кад будемо принуђени на рат, не само народ већ и америчка наука престаће да буде неутрална.

Бивши председник Сједињених Држава г. Рузвелт изјавио је да прилази потпуно држању председника Вилсона.

»Њујорк Тајмс« пише: »Г. Вилсон има једнодушну помоћ целог америчког народа.«

»Ворлд« вели: »Једина дужност Американаца је, да потпомогне владу у одбрани слободе и правде.«

Држање Бразилије

Рио де Жанеиро, 24. јан. Г. Лауро Милер, председник Бразилије у сталној је вези са Вашингтоном. Очекује се званично одређење Бразилије услед последњих догађаја. (Радио).

Немачка попушта

Атина, 24. јан. Један радиотелеграм из Берлина јавља, да вест Рајтерове Агенције о прекиду односа са Сједињеним Државама још није потврђена из немачког извора. (Ово је ради умирења народа. — Уред.).

Једини коминике Волфове Агенције изјављује: »Ако се ова вест потврди, одлука председника Вилсона биће за жаљење јер је влада Сједињених Држава рђаво протумачила нове немачке мере. Нове одлуке Немачке имале су једини циљ, да са умереношћу одговори на силу енглеске акције и да допринесе слободи свих народа. Немачка влада у овом тренутку проучава са својим савезницима средства да задовољи извесне потребе економске неутралних држава, не смањујући важност циљевима сумаренске акције.

панично бегство остављајући све, само главу да спасе!

Настас трубац са озареним лицем радошћу и пуним срцем на рочишту осећања, свесан да је свршио један свети задатак пун похвале, стајао је уз команданта батаљона и погледом у команданта чекао је његову реч. Командант га је на лицу места одмах похвалио.

Настас, сав срећан, осећао је дубоку радост, јер је са душе скинуо једну тајну која га је већ неколико дана кињила и мучила, — срећан, што је демантовао Вељино уредљиво мишљење.

Наредба је пала да се и даље разбијени непријатељ гони. Од једном са крајњег левог крила, из једног потока где су бале, у позадини непријатељских ровова, земунице добро удешене, — Веља ордонанс са пушком у руци

у којој је био нож стављен, гонио је пред собом десет непријатељских војника, које је нашао скривене у оне земунице, а који изненађени, нису имали времена побећи. Одневши наредбу командира лево-крилне чете, Веља се тамо задржао и са првим стрелачким стројем, с првима избио на вис и стекао заробљенике. Кад их је дотерао пред командантом батаљона био је сав срећан јер је са себе опрао клевету коју му је набадио трубац Настас.

Тога дана продужено је гоњење непријатеља и у мрак се по наређењу застало.

Војници се одмарају задовољни што су свети задатак са успехом свршили и наређење команданта извршили. Неколико корака од командантова шатора опет велика ватра гори и око ње

ордонанси батаљонског штаба. Настас трубац и Гаја хуте. Пије се чај и вода се живи весело разговарује.

Трубац Настас и Веља ордонанс седе један поред другог сретни и задовољни. Командант је обоје похвалио и за пример износио. Они признајући један другом, да су збиља војници, скидајући клевету коју су један другом нанели, изљубили се и измирили.

У том веселом разговору истицао се Вељин глас и вишим стилем, нарочито пет на шести падеж чуло се његово: »Код наших друштвама показивали смо да се твоја труба и моја пушка вреди и да можемо бити критични војници и код фактичким потребама куражни и да коришћемо. Немој више да се свађамо

него уз чајевин да галантујемо и гостарамо.«

Друштво се насмеја и продужи даље одушевљене коментаре данашње борбе...

На положају.

САОПШТЕЊА

Г.г. Кочи Љотићу и Момчилу Пантровићу, Женеве. Молим јавите Ђоки Будимовићу, штампару у Крушевцу, да сам новац раније и сада послао преко њега. Нека јави Мики да помаже моју и братовљеву породицу и нека пише. Поздравља вас Тоша Дмитријевић.

— Александра Лешавина која је био у коњичком пуку моли Радосав Белопаловић наредник 4 ч. 2 б. посл. одбр., да му се јави на пошту 510.

— Ко би што знао о Драгољубу Вучковићу аге. поручнику, који је у борби с Бугарима 1915. био рањен код Глињана, моли се да извести Свету Марковића наред. пошта XII.

— Милојко Петровић из Лучина, срез ражањски, сада у Солуну »Хотел Шар« тражи да му се јаве на којим путем било; брат Драгутин Петровић коњаник, синови: Милан коњаник, Стојан, Станисав, Милосав и Илија Петровићи вој обвезници. Тако исто молим свакога, ко би ма што знао о њима да га извести, нашта ће им бити захваљујући. Именоване је тражила фамилија у 86 бр. Срп. Новина.

— Милан П. Видић, ђак, наредник да се јави тачном својом адресом Исиду Видићу хаубица пошта бр. 711.

ПРЕПОРУЧУЈУ ВАМ СЕ

најбоље цигарете

„ВЕНИЗЕЛОС“

од 0-50, 0-75 лепта и 1 драхме

Продају се свуда

Главна продаја у филијалу Атлас кiosk Бела Кула.

ФАБРИКА УЛИЦА ФРАНК БР. 28—30

151—

ХАРТИЈА ЗА ПИСАЊЕ за трговце, администрацију, адвокате, нотаре — иншпартана и неиншпартана. Коверте, Упљивајућа хартија;**ХАРТИЈА** ПИТАМПАРСКА за штампање књига и новина, бела и у боји, разне каквоће.**ХАРТИЈА** ЗА ПАКОВАЊЕ свих каквоћа, величине и боје, за лакша и тежа паковања.

• УЛИЦА ЛЕОНТИС СОФУ БР. 9 •

БРАТА КОВО

• СПРОТУ ОТОМАНСКЕ БАНКЕ •

КАРТОН ОБИЧАН И ФИНИ за прављење кутуља и за повез књига и протокола.**КАРТОН** БРИСТОЛ бео и у боји за штампање посетница у најрепно лепим муотрама.**МАШИНЕ** ПИТАМПАРСКЕ и КЊИГОВЕЗАЧКЕ, СЛОВА, БОЈЕ новинарске и акциден.

ЦЕНЕ ИСПОД СВАКЕ КОНКУРЕНЦИЈЕ

54—60

СИНОВИ Г. А. ЕРЕРД И С^О ЛТД.

СОЛУН

НАЈВЕЋЕ СТОВАРИШТЕ:

Пезажантерије, чарапа, бажутерије, ириса, чинама, панталоне, платна, мушона. Париских артивала, женске конфекције, гвожђарије и т. д.

— ЦЕНА УТВРЂЕНА —

Продаја на велико и на ситно по истој цени.

ФАБРИКА ЦИГАРЕТА

„НЕСТОС“

НАЈВЕЋА НА ОРИЕНТУ — 500 РАДНИКА

Специјалитете:

Нестос	Кики	Дим.	1.—
„	Глубек	„	0-80
„	Јаки	„	0-65
„	Афрос	„	0-50

139

Најстарија и највећа радња у Солуну

Нова модерна роба

МЕРКАДО ЛЕСИА

улица Венизелос бр. 31.

Приспеле су огромне количине МЕКИНТОША за господу и даме, за г. г. пешадјске и коњичке офицаре

„IMPERMEABLE“ енглески КВАЛИТЕТ ЕКСТРА

По цени које искључују сваку конкуренцију.

Велики избор женских палета од плина, штофа и т. д. најелегантнији крој по последњој париској моди.

Ове недеље приспели штофови за костиме, велике ширине од мешкота, габардина и т. д.

ЦЕНЕ СУ СТРОГО УТВРЂЕНЕ. 84—

Штампања Аквареле

СРПСКИ ДУВАН
УПРАВЕ СРПСКИХ ДРЖ.
МОНОПОЛАпродаје се
ЗА СРПСКЕ ПАРЕу
МАГАЦИНУ АГЕНЦИЈЕ
„ГУСЛАР“у улици Кондуктотс бр. 30,
вдући од хотела „Олимпиос“
на франц. штабу.

14—20

ПРОДАЈА

ДУВАНСКИХ ПЕРАЂЕВИНА

Упр. Срп. Држ. Монопола

Врши се сваког дана од 8—12
пре и од 2—6 час. по подне у
Главном Монопол. Стоваришту
у Солуну, у улици Леонтос Со-
фу бр. 3, и у улици Франко, бр.
26 Пасаж Леонардо 2 гн спрат
бр. 6 спрам Отоман. Банке.Сваки ко купи најмање за 25
динара или драхми ових прера-
ђевина, добиће на име процен-
та 6 процента.Цигарете »Српски специјали-
тет« и Прсте македонске изра-
ђевине су од искључиво српских
дувана, евакуисаног из нових
крајева Србије.Дуван у паклимама и цигар-
папир продаје се за српски но-
вац а цигарете за драхме.Сваки исправан грађанин Кра-
љевине Србије ако није војни
обвезник, ако жели, може доби-
ти од Срп. Монопол. Управе у
Солуну дозволу за продају ње-
них прерађевина. Таквом пре-
продавцу признаваће се на име
проценту 10 од сто за дуванске
прерађевине, а 20 од сто за
цигар папир.

Стовариште

израђеног дувана, цигара
и цигарета**Ј. БАСТОС**

Чист Хава Екстра-Фина

Ставља на знање својој по-
жованој војној емијентели да
је француска чувена кућа Ј. Ба-
стос отворада стовариште ци-
гара и цигарета у белим пак-
лима, чиста Хава, нарочито
за господу офицере, као и у
главним и ружичастим пакетима.Стовариште се налази у ули-
ци Победе (Ники) Бр. 39.Продаја искључиво само за
војничке свезничких армија.Продаја на велико и на ситно.
50—**Д-Р АЛЕКСАНДРИДЕС**
специјалитета за унутарње
бе лести.—Управник болни-
це за заразне болестиПрима сваког дана од 11—12
пре и од 5—6 по подне у фран-
цуској апотеци ул. Франк бр. 35
— у згради француске болнице
— а од 2—4 по подне у своје
етану улица престоло, наслед-
ника Борја бр. 35 — у пореди
ул. за булеваром краља Констан-
тинаПоткожно убризгавање Нео-
салварана као и новог фран-
цуског препарата »Galy« про-
тив инфлисе. 70—**СРПСКА РЕСТОРАЦИЈА ПРВОГА РЕДА**
◆◆◆ БЕОГРАД ◆◆◆Част нам је ставити до знања српској во-
јсци и српској публици, да смо у Солуну, морско
пристаниште — кеј, улица Ники 35, отворили**СРПСКУ РЕСТОРАЦИЈУ**
„БЕОГРАД“где ће се кувати само српска јела првога реда
јер смо за радњу узели Српкињу куварицу.Потрудили смо се и набавили чиста природна
вина талијанска, француска и грчка а такође
француски и грчки коњак.За сваки дан: Пезавчићи, гулац, булбастеје, пикети,
пржена риба за коручак од 8 сати пре подне.

Ручак од 11 до 2 а вечера од 6 до 10 сати по јеловану

Јела чисто српска са свињском машу.

Одличан српски кувар београђанин Никола Грба.

Куваћемо чисту српску каву,

Препоручујући се српској војсци и публици
молимо је за посету.

С особитим поштовањем,

Кира Васић, трг. Београђанин

Васа Златаревић, ресторанин

40—

ГОСПОДО! Препоручујемо Вам да и даље пушете
цигарете из прве и највеће фабрике цигарета**САЛОНИКА**

КАИРО — АЛЕКСАНДРИЈА — СОЛУН

Најбоље и најкусније цигарете и дуван ових врста.

Награђени првом највишом наградом на изложби
у Филадельфији.

НА ПРОДАЈУ У СВИМА ДУВАНЦИНИЦАМА

Нарочито »Миродато« и ДУВАН ЗА ДУЛЕ. 90—

Српско Трговачко Друштво А. Д.
из Београда.

— СОЛУН —

Улица Победе бр. 11, на коју до блескона »Пате« (средња)

Обавља ове банкарске, трговачке и транспортне послове
Врши обичне и телеграфске новчане исплате за Србију,
Швајцарску и све Савезничке државе.Са положаја може новац да нам се упућује поштом
упућивањама у свима монетама.Уз сваку пошљакну треба нам јавити тачну адресу на
има новац да се упути.

Прима новац на штедњу и чување.

Обавештења бесплатно. 90—

УПРАВА

Најбоље и најкусније су

CIGARETTES Philippi

Улица Франк 31 90— —2 Солун.

ВЕЛИКОЈ МЕЊАЧКО-БАНКАРСКОЈ РАДЊИ
ВАРУХА САЛТИВЕЛА И С. СКАЛИ

Преко пута Тиринга — СОЛУН — ул. Венизелос 8

Поверовајте ваше мењачке и банкарске послове, јер
одликује својом солидном и кулантном радњом.Врши све банкарске послове увек тачно и по дванаест
куроу. 94—Несретни отац добио је из ојађене отаџбине тек по
сле годину дана, посредним путем прву вест, да је ве-
гово мило и паметно дете, његов слатки и незаборављив
свнчаћ

† ДУШКО --- ДУЦА

попустио своју млађану душину од несретне дечије боле-
сти дифтерије, на Убу, у својој 4 ој години. — Огнито
је као четврта жртва наше куће у овоме рату.Ову тужну вест саопштавамо још необавештеној
родбини и пријатељима.Вечито ожалостена: отац Бож. Х. Алековић, блат. болн.
чете 315, мати Софија, баба Хермина, сестрица
Оливера са осталом родбином.

О-говорни уредник М. Тавуларовић